

SZENTESI és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár
egy negyedévre 1 frt 25 kr., félévre 2 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
L. tized 265. szám, ösv. Fried József né urnó
házában, hová a kéziratok címezendők.

Hirdetésekre
és nyilvántartási közleményeket a kiadó hivatal mérsékelt
árjegyzék szerint számít.

A megdicsőített kataszteri számadás.

A kataszteri számadások, illetőleg azoknak csak egy töredéke, egy az 1890. évi ápril hó 11-én kelt 851. sz. tanácsi végzéssel Juhász János birtoknyilvántartó kezeihez utalványozott 200 frt elszámolásáról szóló és 1890. május 27-én bemutatott részletének megvizsgálását, a lapunk f. évi június hó 12-iki számában megjelent közlemény folytán, közgyűlésből kiküldött bizottság teljesítette és vizsgálata eredményéről szóló jelentését a f. hó 28-án kezdődő városi közgyűlés elé beterjesztette. A vizsgálatot teljesítő bizottság jelentésében, az általunk kifogásolt számadásra nézve — mint lapunknak a városi közgyűlésről szóló tudósításában is előterjesztjük — azt jelentette ki, hogy nemcsak hogy pazar költsékezést nem tüntet ki a számadás, de sőt nagymérvű takarékoságra mutat. Ezen jelentés folytán aztán a képviselőtestület, örvendetes tudomásul vévén a jelentést, a kifejtett takarékoságáért a kataszteri bizottságnak szíves elismerését kifejezni határozta el.

Nem sok szavunk volna a bizottság ezen fentvázolt jelentéséhez a hozott határozat után sem, mert a lapunk említett számában megjelent közleményünk valósága azzal megdöntve egyáltalán nem lett, mivel kétségtelen, hogy a kataszteri

bizottság csakugyan cognac ol, szilvóriumoz, egri vörösbőz, brittánikázik, cigarettázik és kubázik, tehát amit állítottunk, az igaz s mert mi nem mondtunk azt egy szóval sem említett közleményünkben, hogy a kat. bizottság pazarol, sőt az annak folytán tett interpelláció előterjesztése után, lapunk felőlős szerkesztője a közgyűlésben határozottan kijelentette, hogy 50—60 frt az, a menyire az e címeiken felszámított összeg a szóban forgó számadásokban rug, de igenis kifogásoltuk azt s ezutánra is fenttartjuk, hogy ily címeiken a város kasszájából egyetlen krajcárt sem lehet kiadni s még kevésbé felszámítani. — Legkiváltképen pedig azért nem volna sok szavunk a vizsgálatra kiküldött bizottság jelentéséhez, mert nagyon jól tudjuk, hogy így nagyobb számadásnak csekélyke töredékéből azt megállapítani, a mit a vizsgálatot teljesítő bizottság oly szíves örömmel megállapított, egyáltalán nem lehet s ha megállapítatik is, az nem helyes és figyelemre méltó, mert ilyesminek kijelentése csak az egész számadási test alapos átvizsgálása után esz-közölhető.

De foglalkoznunk kell a vizsgálatot teljesítette bizottság elhamarkodott jelentésével azért, mert annak elnöke Kiss Zsigmond városi képviselő, nem érte be az írásos jelentésben foglaltaknak a közgyűlés elé tárásával, hanem mintegy

meghíletetlen, a „Szentesi Lap” által „példálatlan”-nak találóan elnevezett takarékoságtól, azon indokból, mert a miket elmondandó léssen, az írásos jelentésbe bevenni nem lehetett (nagy igazsága van, mert akkor még jobban blamirozta volna a bizottságot alapos vizsgálódását illetőleg, s mert „verba volant, scripta manent”), egy hosszu beszédben rettenetes dicsériádat nem zengedez a kataszteri bizottság költsékezéséről, mely dicséret méltán mondható a kataszteri bizottsági költsékezés apotheoizisának.

Elmondja aztán per longum et látum, hogy mily nagyszerű az a kataszteri bizottság s mily példaatlan költsékezésében, amikor négy hónapon át négy bizottsági tag élelmezésére csak 200 frtot költ, tehát a napi költség a négy bizottsági tag élelmezésénél és a napszám-kiadásoknál csak 1 frt 66 kr-ra megy, amelyből egyre-másra, egy-egy személy élelmezésére 20—25 kr. esett. Igaz, hogy szerepel a kiadások közt cognac, szilvórium is, de az oly csekély összegre megy, hogy a nap-nap mellett künn a tanyák közt működő bizottságnak a különféle ivóvizek okozta rossz hatás ellensúlyozására en. yit költeni méltán lehetett s abból így is egyre-egyre vajmi kevés jutott. Vörösbort pedig nem is ittak. Igaz az is, hogy a kiküldött becslobiztos étkezési számlája is benn foglaltatik a számadásban, de ez oly csekély

TÁRCA.

Fővárosi tárca.

Jaj, de szép ez a Pest, Istennem, ó szép!
Cucor Gergely.

A lóvasuton ember emberhátán áll, kezed sem bírod mozgatni, a tolvaj, a nagy tolongásban szabadon kotorászhat zsebedben, a fényes öltözékű hölgy ruháját kosaras asszonyok, zsíros öltönyök szennyezik be, terjesztve a miasmákat, a ragályt. (Ázsia!) Azt mondják, egy társulat monopoliuma e szállítás. De ha nem ad elegendő kocsit, joggal elvehetik a monopoliumát. Itt azonban ezt sem így értelmezik. A közönség itt nem jó számításba. A városi hatóság ezzel nem törődik; azt monják, nem ér rá, csak a bankettokra.

Feltűnt, hogy minden 3—4-ik utas szabadjegygyel jár, azt mondják, városi képviselők.

Pedig a lóvasút, a közlekedés méreg drága itt; a mi nálunk 10—15 kr, itt négy szerez; a svábhégyre kimenet 1 frtot (2 márká) fiztettem; a zugligetbe 54 krt! Monopolium!

Az omnibuszok Ázsiából kerülhetnek ide! Azt mondják: Buda és Pest most egyenlített főváros és mégis vámot kell fizetni, ha az egyik városból a másikba akarunk utni.

Dunapartja az egyik oldalon igen szép, de a másikon ázsiai vaskók; pedig világvárosnak első sorban a folyó partján kelene kiépülnie.

A por óriási; vize a város nagy részében ihatólan, szennyes, ragályterjesztő. Szép világváros!

Érdekes az az ázsiai kép is, amint az elfogott tolvajokat, csuvargónókat, fényes nappal, megköltözve hajtják végig az utcákon.

Szügei az van elég s örömmel látam, hogy mind német; de az erkölcsösség nem valami erős labon áll, sem a sänge reikban, sem az utcán. A legfujtalanabb képeket szabadon nézegetik a kis diákok a kirakatokban, s az esti pillangó hölgyek ellepik az utcákat.

Az árnyolatok mellett azonban van sok fényoldala is Budapestnek, európaias jelleg.

A Margitsziget (egy főherceggel tulajdona), igazi földi paradicsom, parját keveset lehetni; lütdői is fényesek, európaiasak.

Csinos, arnyas kioszkja van a Dunaparton. Ez az előkelő közönség esti gyűlélye.

Középpületei mind szépek, némelyike nagyon is fényűző.

A postai és távirtdai kezelés kitünő, így a vasúttak és gőzhajók is Szébek mint nálunk.

Igen becses a muzeuma, telve a leg-ritkább régiségekkel, képiáruiban pedig vi-

lágírhír festők műveivel is találkozhatunk.

Nagy vágóhídja van, mely Európában is ritkítja parját. Közraktárai is terjedelmesek, elismerésre méltók.

A főváros fekvése a szép Duna kettős partján, igazán festői; a folyam tulsó partja emelkedik. A hegy ormán a királyi lak, a világ legmagasb trónja.

E sajtáságos nemzet beléletéről, szokásairól, alkotmányáról majd jövő cikkemben írok.

Utazásom egészben véve kielégítő kíváncsiságotam.

Minden esetre érdekes ország, bár sokban elutó a többi Európától.

Európa és Ázsia találkozási pontja.

Eddig terjed a német tanár cikke. Van benne sok igaztalanság, sok túlzás, de sok, tanulságos igazság is.

Milassin Vilmos.

(Vége.)

Festett világ.

A helyemre ültem. Az előttem levő pad támlányára magam elé terítettem a szinlapot, amely tudatta velem, hogy M ó s e r „A könyvtárak” című vizgátékát adják. Ez az est hát a német vig muzsának volt szentelve.

összeg, hogy ez négy hónapra 24 frt s néhány krajcárnál többre nem megy. Legjobban felváltak hányra a szivarok. Hát igaz, hogy van abban a számadásban 600 szivar (pontos számítás szerint ugyan 724 szivar és egy doboz cigarettedohány) de ebből naponként egy bizottsági tagra nem esik több egy és egy negyed szivaránál. Kifejti aztán azt is, hogy miként lehetett ily csekély összegből élelmezni a bizottságot stb.

Hát erre mi csak a mondók vagyunk, hogy ha *Kiss* Zsigmond képviselő úr ragaszkodik azon állításához, hogy pontosan és alaposan átvizsgálta a kérdéses számadásokat s ebből nyerte az intentiót az általa elmondottakra, akkor határozottan késébe kell vonunk, hogy alapos vizsgálatot teljesített volna, vagy hogy előadása alapos vizsgálódás eredménye. Ha pedig ehhez nem ragaszkodik, akkor meg kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy alaposan felültettett s félrevezettetett „valaki” által.

Mert bizony egész előadása nagyon gyöngye alapon nyugszik s első hibája az, hogy alaptalan.

Az a 200 frt, mely Juhász János kezéihez 1890. ápril 12-én utaltatott ki s melyről a kataszt. bizottság általános címe alatt nem ez, hanem egyedül *Juhász* János birtok-nyivántartó számolt el, 1890. május hó 27-én, amikor újlag 200 frtot kért kiutaltatni, *nem 4 hónapra terjedő élelmezésre* költetett ám, hanem mint a számadásból kitűnik, az 1889. évi szept. hóban 27, okt. hóban 21 és 1890. évi ápril hóban 21, május hóban pedig 24 napon összesen tehát 93 napon át eszközölt különféle kiadásokra számoltatott el, *mert megjegyezzük és különös figyelemre méltatni kívánjuk azon körülményt, hogy ezen 93 nap alatt az az ügyvezetett kataszteri bizottság — melynek tagja ez érben csak Juhász János volt, a mint ez a f. évi 781. sz. tanácsi végzésből kitűnik — nem nap-nap után foglalatoskodott, annak a 93 napnak jó részében — a vasár- és*

ünnepnapok kivételével — *nem munkálkodott.* Ez azonban szigorú pontossággal csak az u. n. kat. bizottság munkálkodásáról felvett jegyzőkönyvből lenne kimutatható, azokhoz a jegyzőkönyvekhez azonban nekünk nem lehet jutni, köztudomású okokból. Annyi azonban bizonyos így is, hogy 93 nap nem 4 hónap. Tehát a 200 frt nem 4, hanem 3 óra osztandó el s abból is csak azon napokra, melyen a bizottság tényleg működött. Ha aztán ehhez képest tesszük a számítás, majd nem mutat az a híres számadás olyan eredményt, mint a milyennel most feltűntette *Kiss* Zsigmond vizsgálóbizottsági elnök. Pedig csak az ilyenképen eszközölt eljárás volna az alapos s csak az ilyenre lehet *alaposan* hivatkozni.

Hasonlóul négy hónapot vett alapul a kiadások dícséreténél a cognac és szilvóriumra tett költségekre nézve. Pedig ha jobban és tüzetesen megtekintjük a számlákat, hát rájöhetett volna csak úgy mint mi, hogy nem olyan parányi adagokban voltak azok élvezve, a különféle tanyai ivóvíz rossz hatásának ellensúlyozására, mint képzeletében megalkotta, mert akkor az 1889 évi szept. 3-án vett egy üveg cognacnak nem 6 napig kellett volna tartani, s ugyanazon hó 9-én már másikat nem kellett volna venni, rá 9 nap múlva ismét, figy hogy azon évi október 21-ig 4 üveg cognac 2 üveg szilvórium és egy üveg rum fogyott el. Avagy 1890. évi ápril 9-től 20-ikáig tehát 11 napig nem 2 üveg szilvórium, 1 üveg rum és 1 üveg cognac fogyott volna el. Ugy látszik nagyon rossz volt a víz arra a hol jártak!

Vörös bort nem is ittak, hangzott a vizsgáló bizottsági elnök úr kijelentése. Nem tudjuk hogy jön akkor a számadások közé annak az egy hordónak Egerbe elszállítási költsége. Ez az alapos vizsgálatot teljesítő elnök úr figyelmét bizonyosan kikerülte.

A becsülő biztosnak Máhr Kázmér-

nál való étkezési költsége is bele van véve a számadásba, — úgymond — de az az összes 4 hónapra 24 frtnál nem rug többre . . . Ezt is alapos átvizsgálás alapján mondja. Pedig hát ott van még annál a számadásnál Máhr Kázmérnak az elnök úr által elismert egy számlán kívül, még három számlája, melyből az tűnik ki, hogy 1890. ápril 1—15-ig 21 frt 10 kr, ápril 15—május 1-ig 21 frt 07 kr, május 1—15-ig 21 frt 42 kr, összesen 63 frt 59 kr tesz ki, az étkezési számla. Igaz, hogy ez sem nagy összeg, de mégis több 24 frtnál és nem 4 óra osztandó el, hanem csak egy és fél óra, mely idő alatt a becsülő biztos többször volt kint a tanyák közt és akkor ide haza nem ebédeltetett. A Jeleni kaszinónál való kávézás árát, 4 frt 04 krajcárnyi csekély összegénél fogva nem is méltatjuk.

„Nunc venio ad fortissimum . . . !”
A szivarok védelméhez. A négy hónapos alaphoz viszonyított számítás szerint, egy emberre naponként 1 és 1/4-ed szivar esik. Azonban nem így kell a szivarokkal leszámolni, hanem a mint azt a számadás maga tünteti elő. Az pedig azt mondja, hogy a kataszt. bizottság (minden félreértés elkerülése végett kijelentjük, hogy e kifejezést azért használjuk, mert a számadás is így szól, értendő azonban alatta mindég csak Juhász János) 1889 szept. 3-án vett 74 darab szivart, a melyet azon hó 13-án meg kellett pótolni 50 drbbal és egy doboz cigarettedohánnyal; ily csekély mennyiség azonban csak a járás-kelést szaporítaná, ezért szept. 15. már egyszerre 200 darabot kellett venni, de ez is hihető elég nem volt, szept. 28-án meg kellett még 100 darabbal toldani. 1890. évi ápril 13—20-ikáig pedig összesen 300 szivart élvezett el a bizottság.

Ezek után azt kérjük *Kiss* Zsigmond bizottsági elnök úrtól, az aritmetika melyik művelete alapján tudta elosztani azt a 724 darab szivart 4 óra a bizottsági tagok közt, mikor

Az előfüggöny még elzárta előlem a világot jelemt deszkákat — de nem egészen.

Ugyanaz a színehangyott, kopott függöny volt, melyet tavaly is megütözéssel szemléltém, hogy miért nem fogja el a színter egész szélességét.

A proscenium két oldalán mutatkozó „folytonossági hiányon” most is kenyelmes kilátás nyílik a színpadról a nézőtérre és viszont.

Ez a kilátás pedig, legaiább a nézőtéről, nem valami épületes.

Látni a szurtos kurtinahúzókat, az egy ingujban ide oda futkosó soktagú rendezőseket, kellekést, ügyelőt s látni, ahogy összetakolják felelősről-felelősrre a színtert, vagy ahogy kandi szemmel pislog ki egy-egy Éva leánya a nézőtérre ülő udvarlójára.

Mindéz lerontja illuziómat. Előre tudom, milyen lesz a színtér, milyen öltözékben jelen meg a hős, vagy a hősnő — és pedig annyival inkább megkell mindezt tudnom, mert amit nem látok, arról a rendező harsány hangja értesít.

— Kellékes ur, hol a tükör? Hé, hallja, az az asztal ide jön, terítse le ezzel a zöld posztóval, mert az lesz a zongora.

— Magácska egy virágot tűzzön a hájához, stb.

Végre elül a zaisbongás.

Az öt tagból álló megerősített zenekar eljása a nyitányt, megoszendül a jeladó

csengő, melyre a sugó visszaadja a jeit: „Minden kétség!”

A függöny felgördül, nehézkésen, esik korogva, mint a kenetlen szekér, hogy egy egy idegebből nécske összerontja rá a finom apró foszort.

Kezdődik a vigjáték: „A könyvtárnok”. A festett világ hősei és hősnői, kik tegnap pajzán operettben sűrűgtek, ma java rész a szalomba jutottak s hozzá még angol szalomba.

Mert ez a darab, a szerző szerint, Angliában játszik és szereplői egytől-egyig angolok.

Ugy emléik, azt mondtam: *szerző szerint.* Igen azt mondtam, és ha akaratlanul is, de helyesen, mert itt, a színpadon hiába keresünk csak egy fia angliust is: ilyenre nem akadunk.

Vagy angol talán az a jól hizott, jóravaló magyar káplán-ábrázlat *Macdonald*. Morvai, avagy *Marsland* Boros, ki a nagybátyja által rendezett hajtóvadászaton, talán a skót-hegyek közt, hamisítatlan keszgerő magyar csizmában jelen meg.

És mit szóljak a két nagybátyához: *Marsland* Vesselényihez, aki angol földirtokosnak képzi magát, holott maszkja tulajdonképen egy elhanyagolt külsejű német falusi iskolamesterről sülyesíti le; vagy barátja: *Macdonald*-Nagyhoz, aki, eredeti angol ember létere olykor úgy rángatózik, mint azok a bizonyos dióton rángatott fabábok, míg máskor meg olyan ártatlanul für-

med rá a környezőére, hogy szinte el se hiszik neki: mintha csakugyan haragudna. Hogy ez a két úr sohasem látott eleven angliust, az bizonyos; minthogy bizonyos az is, hogy *Gibson*-Havasy se tanulmányozott életében alaposan semmiféle vén asszony fizionómiát, mert hiszen hogy maszkirozna különben arcára olyan vastag koromszíkokat, melyek egyike-egyike a szem alól egyenesen fut alá az állcsontig?

Ah, de van egy kis változatosság, egy helyes maszk is, és ez *Gibson* Halmayé. Kár, hogy a hatást, mint maszkja kelt, nyomban lerontja az a zsirpecséses szürke nadrág, amilyenbe aligha öltözik egy előkelő londoni szűb. Aztán milyen sajnálatra méltó az a *Gibson*. Sok olyan „*kunstschaft*”-ja lehet, aki sohasem fizet; mert nem engedheti meg magának még egy második nadrág luxusát sem.

Ugyanabban a zsirpecséses szürke bugyogóban meg adósságot behajtani, utazik el egy angol földirtokos birtokára, akinek oszloparszokos kastélya van, de ugyanabban a végzetes bugyogóban meg vadászatra is, még pedig, hogy az ellentét annál kiválóbb legyen piros frakkban.

Oh, *Gibson* Halmay, tekintis ki egyszer a mi hetipicunkra, sok cigányasszony van ott, aki töled azt a szürke bugyogót meg veuné, hogy vele „*uraságotól levelet*” ruhátlárát gazdagítsa.

De hol van a hős? hol van Róbert, a könyvtárnok? — kérdezem — és im, bevánszorog egy inarogott a'ak, egy kretén,

tudja, mert tudnia kell, hogy például az 1890. évi ápril. 13-án vásárolt szivar előbbi időben el nem szivható a fizika azon egyszerű törvényénél fogva, mert a mi még egy bizonyos időben nincs meg, az azon időben nem is használható. Már pedig ha az egész 93 napra osztja fel, elkerülhetlenül ehhez a műveléshez is folyamodnia kell t. i. azon időre is számításba venni, a mikor még nem volt meg a szivar.

A most elmondottak után, melyek a szigorú valóság alapjának, nem lehet csodálkozni, ha lapunk felelős szerkesztője, egy Kiss Zsigmondtól egyáltalán nem várható illetlen előterjesztésre nyomban nem válaszolt annyival inkább, mert a katasztrófa számadások tételeit a f. évi június hó előtti idő óta nem látván, s annak számadataival nem foglalkozván, némileg elmosódott emlékezetében ez s oly aprólékos pontossággal nem tudta volna rögtönösen az előadottak valódiságát megcáfolni, mint ahogy az ügy fontossága és az előadó alaposágába helyezett bizalma megkívánta volna.

Ezekből tehát a „Szentesi Lap“ szerkesztője is meggyőződhetik — ki lapja legutóbbi számában, lapunk felelős szerkesztőjét azzal vádolja meg, hogy nem mert felszólalni az ügyben — hogy a felszólalás nem azért maradt el, mert nem talált volna okot kellő igazolásra, mert ha ezeket a „Szentesi Lap“ szerkesztője mondotta volna, blüdre is rá mondja, hogy nem igaz.

Városi közgyűlés.

(1890. aug. 28., 29.)

Elnök: *Sarkady* Nagy Mihály polgármester.

Jegyző: *Dr. Filó* Tihámér főjegyző.
Elnök a közgyűlést 9 órakor megnyitja A tárgyalások megkezdése előtt bejelenti, hogy tévedésből kimaradt a tárgy sorozatból Csongrád vármegye f. évi július 31-én tartott rendkívüli közgyűlésén hozott 259. sz. határozata, melyivel a Szentesi város által az 1886—87—88 ik években bér-

benbirt fogyasztási adókézzelésből befolyt jövedelem elszámolása tárgyában hozott városi közgyűlési határozat helybenhagyott. E tárgyat tehát pótlólag bejelenti azzal, hogy az utolsóknak fog tárgyalatni illetve tudomásul vétetni.

Következett a tárgysorozat első száma alatt fölvetett különböző szakosztályok megalkotása. Egyenként 10 tag választandó a következő szakosztályokba, u. m.: a jogügyi, a pénzügyi, a gazdasági, a háziartási, kertészeti, szegényügyi és egészségügyi szakosztályokba. Megalakítandó továbbá az iskolaszék és a gimnáziumi bizottság.

Sima Ferenc biz. tag, mielőtt a közgyűlés a választásokba belemenne, egy elvi kérdést vet fel a közgyűlés előtt. Egy előforduló esetben a belügyminiszter kijelentette, miszerint a képviselőtestület azon tagjai, kik meghatalmazás folytán foglalnak helyet a képviselőtestületben, igazoló választmányi tagokul meg nem választhatók; ennél fogva kéri a közgyűlést, mondja ki határozatilag, miszerint a jelenleg megalkotandó permanens természetű szakosztályokba, ezen rendeltetéstől olyanokat, kik mint meghatalmazottak szerepelnek, nem választ be.

Balogh János biz. tag *Sima* Ferenc indítványát nem pártolja, mert ha a meghatalmazottaknak joguk van a képviselőtestület közgyűléseiben hely foglalni és a kiütött tárgyak tekintetében határozni, nekik azt a jogot is megadhatjuk, hogy a különféle bizottságokban is résztvehessenek. Bizalom kérdésének tartja ezen dolgot s ha a közgyűlés az ilyen képviselőtestületi tagokat megísztelte bizalmával, a miniszteri rendelet intézkedése folytán sem lát ez eljárásban jogtalanság elkövetését. Ennél fogva ajánlja a közgyűlésnek, hogy ez ügyből elvi kérdést ne csináljon s legjobb meggyőződése szerint járjon el.

Dr. Matffy Ferenc a netán bekövetkező bonyolalom elkerülése végett egy expedienst ajánl elfogadásra, mely abban állana, hogy a közgyűlés alkalmazkodjék a belügyminiszteri rendelkezéshez s hagyja ki a különféle bizottságokból azon tagokat, a kik csak mint meghatalmazottak fognak helyet a képviselőtestületbe, mert úgy van meggyőződve, hogy a törvénynek a törvényhozás után a miniszter a legilletékesebb magyarázója s annak rendelkezéséhez alkalmazkodni tartozunk, de egyszerűsége eleje is vetetik az eljárásnak annak, hogy ha ily tagok is bevalasztatvan, a választás megfellebbezzetik s az ügy elődöntéig csonka bizottságaink lesznek. Azonkívül pedig írjon

lei a közgyűlés a belügyminiszterhez a vitás elvi kérdés végérvényes eldöntése végett, hogy legyen mihez alkalmazkodnunk s a mi minden kérséget kizár. Miután pedig ő maga is csak mint meghatalmazott foglal helyet a képviselőtestületbe, bármennyire megísztelte is rá nézve, hogy a már fölvetett jogügyi szakosztályba felvétele javasolva van, a belügyminiszter rendelkezéséhez alkalmazkodva, kéri hogy e minőségű folytán mindenféle kombinációból kihagyassék.

A közgyűlés *Balogh* János indítványára elfogadása után megalkototta a különféle szakosztályokat, s bevalasztott tagokul:

1. a jogügyi szakosztályba: *Kiss Zsigmond*, *Petrovits Soma*, *dr. Lakos Imre*, *Szathmáry Ede*, *Szabó Menyhért*, *dr. Filó Lajos*, *dr. Ecséri Lajos*, *Dósa Elek*, *Fekete Márton*, *id. Temesváry Antal*.

2. a pénzügyi szakosztályba: *Bánay József*, *Dósa Béla*, *Várady Lajos*, *Vecseri Imre*, *Nyíry Sándor*, *Szánthó Lajos*, *dr. Gal Jenő*, *Szepe Károly*, *Podhradszky Ferenc*.

3. a gazdasági szakosztályba: *Kanász Nagy Imre*, *Szedes János*, *ifj. Vajda Sándor*, *ifj. Bartha János*, *Sarkady N. Ferenc*, *Kristó Nagy István*, *Balogh János*, *Földvári Nagy István*, *Kálmán István*, *Pataki József*, *Fekete János*, *Sima Ferenc*, *Pásztor János*, *Soós Ferenc*.

4. a háziartási szakosztályba: *Zsoldos Ferenc*, *Kristó Nagy Imre*, *Szánthó Dániel*, *Schneider József*, *ifj. Sarkadi Nagy Antal*, *Szabó Zsigmond*, *Fekete Márton*, *Csücs Antal*, *Borbély Lajos*, *Nyáry László*, *Üdvárdi Sándor*, *Pólya Ferenc*, *Kátai Pál János*, *Sima Ferenc*, *ifj. Vecseri János*.

5. a kertészeti szakosztályba: *Várady Lajos*, *Bíró Ferenc*, *Novobácki Győző*, *Szathmáry Ed.*, *Varga Béni*, *Szathmáry Pál*, *Szedes János*, *ifj. Bartha János*, *Sulcz Lajos*, *Szabó Menyhért*.

6. a szegényügyi bizottsága: *Bartha István*, *Szilágyi Sándor*, *Musa Gergely*, *Szekely Lajos*, *Fekete Demeter*, *Molnár Lajos*, *Lami István*, *Berenyi Gergely*, *Vecseri János*, *Jószai Sándor*.

Az egészségügyi bizottságba: *Ónodi Lajos*, *Dr. Mikec Odón*, *ifj. Vecseri János*, *Cukor Emil*, *Török Imre*, *Szepe Kálmán*, *Kozak György*, *Rúzs Molnár Sándor*, *Kanász Nagy Sándor*, *Sarkadi Nagy Sándor*. E bizottságnak hivatalból tagjai: az összes telekezetek lelkészei, a ref. tanítók közül, nem mint eddig egy, hanem számárny szerint 5. a róm. cath. tanítók közül 2, 1 ág. hitv., 1 gör. kel. és 1 izr. tanító. — továbbá a városban lakó összes gyakori orvosok, gyógyszerészek, állatorvosok, rendőr főkapitány, városi mérnök.

8. a gimnáziumi bizottság a tavali szerint hagyott meg, ennél fogva elnöke: *Kiss Zsigmond*, tagjai: *ifj. Bartha János*, *Fekete Márton*, *Szedes János*, *Kristó Nagy István*, *Sarkadi Nagy Mihály*, *Farkas Gedeon*, *Sima Ferenc*, *Nagy Imre*, *Ónodi Lajos*, *Filó János*, *Pólya Ferenc*, *Sulcz Károly*, *Petrovits Soma*, *Balogh János*, *dr. Csató Zsigmond*. Hivatalból tagja: *Zolnay Károly* gimn. igazgató. Póttagok: *Bánay József*, *Burián Lajos*, *dr. Pollák Sándor*, *id. Temesváry Antal*.

7. az iskolaszék megalkotása azonban titkos szavazás útján történt, mert a közgyűlés *Balogh* János indítványára *ifj. Bartha Jánost*, ki a tanügyi iránti érdeklődését nemcsak a közgyűlési tevékenységével tetteneszen igazolta, beválasztani öhajította az iskolaszéki tagok közé is. Miután pedig itt, úgy mint a gimnáziumi bizottság megalkotásánál — mely bizottságba az időközleg elhalmozott *Tóth János* helyébe beválasztott — eljáráni nem lehetett, mert megüresedett hely nem volt s miután bizonyos indiskreció nélkül valóknak helyébe — annak kihagyásával, — beválasztani nem lehetett; a közgyűlés ennél fogva titkos szavazás útján választás megújítását határozta el s a szavazatok beszédésére és összeszámolására *Dósa Elek* elnöklete alatt *dr. Filó* Tihámér főjegyző mint biz. jegyző és *Bíró* Ferenc küldettek ki. A szavazatok beadásáig *Sarkadi* Mihály pol-

akinek arcán ül a hülyeség minden tipikus vonása és bemutatják, hogy ez a Róbert úr, a könyvtárnok.

Szentéges Móser, aki ezt a vígjátékot irtad: vajjon ilyen alak lebegett lelki szemelőid előtt? illyent varázsolat eléd a pajkos muzsa?

Lehetetlen!

Vagy ha igen: úgy ez a muzsa egy hisztérikus vénasszony volt, hogy beteges képzelmé ily lelkibeteg, aszkoros hülyét teremtett.

A németországi Bodewing-féle hirnerves, hülyék telepén látni illyent, de nem hibetem egy pillanatra, hogy a legkönnyelműbb angol unokaöccs is képes legyen ily lelki nyomorékot a nagybátyjához könyvtárnoknak szerződtetni.

Ime, illyen *Róbert*-Sziklay, aki azt a kretént a csaiódásig, ki az életből elesve maszkirozta.

S hogy ezt tette, alighanem nagyott vétett ugyan e Móser vig muzsája ellen, de másrésről nagy érdem ez, ily fiatal színésznel. Megmutatja, hogy felfogása hamis lehet ugyan, de amit akar: arra képes is.

A nőszereplőkről nem szólnok.

Az angol *miss*-t mindenestre híven lehet maszkirozni, aki erre képes, de elvagyre Angliában is bizonyára kerülközik nem tisztá angol típusú hülyi is és felfeszem, hogy *Edita*-K. Breznay meg *Webster* Margó ezek közé tartoznak.

Igy aztán végignéztém az előadást is,

— amely olyan, mint a szereplők maszkja rosszul fest.

Kivéve *Lothair*-Morvait, aki a szerep elejétől végig nagyon jól megjátszotta és ügyes bonvivánnak mutatkozott, no meg *Gibson*-Halmayt, kinek egyes jelenetek jól sikerültek.

A többi?

Ugyan *Webster* Margó kisasszony, mondja meg önmaga, igazlélekre: Hitt-e csak egy pillanatra is a *Harry* Boros szerelmi ömlengésének? Megcsendült e egy igaz hang a *Lem-Molnár* lánykérésében?

Ne szólnok rólok. Jobb így!

De talán jobb volna arról se szólni: milyen zavaró látvány az a nézőtérrel, ha nyílt színebe betekinthetünk a színpalak közé, ahol az ügyelő egy ingujra vetkőzve, hatalmas karlendítéssel figyelmezteti egyik-másik szereplőt: hogy jelenése következik, vagy „egyik-másik“ „segítség“ ki ki dugja az orrát a színtérre.

S mégis — nincs miért panaszkodnom.

Ez a festett világ, ha fogyatékos is, de olykor-olykor kellemesen tölti be estémel.

S aztán minden előadást kétszer élvezek végig: egyszer a szereplőktől, egyszer meg — a sugótól.

Kíváuhnok-e ennél többet?

Nem.

gármester a közgyűlést felfüggesztette. E bizottság kiküldetésében eljárva, erről az első napi ülés végelészén beszámolt s e szerint a beadott 71 szavazatból 9) iskolaszéki rendes tagokul: Pólya Ferenc, Kiss Zsigmond, ifj. Bartha János, Sima Ferenc, Balogh János, Szeder János, Sarkadi Nagy Mihály, Dr. Filó Lajos, Tóth Kálmán, Szánthó Lajos, Szűcs Dániel, Burján Lajos, Nagy Imre, Fekete Márton, Dósa Elek, Hoffer Adolf; pótagokul: Zolnay Károly, Beszedes István, id. Temesváry Antal, Farkas Gedeon, Kristó Nagy István választattak meg.

A szavazás befejezése után elnöklő polgármester a szavazás tartamára feligesztett közgyűlést újból megnyitotta.

Tudomású vétetett a különböző pénztárak megvizsgálásáról szóló küldöttségi jelentés.

A közgyűlés 3-ik tárgyat Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságának azon határozata képezte, melylyel a város szervezési szabályzatát, módosítást iránt vissza küldi. A több rendbeli észrevételek és módosítások közül legfőjelemre méltóbb a város pénzügyei kezelésére vonatkozó módosítás, mely miatt a polgármester — mint előterjesztő — a fentemlített törvényhatósági határozat kézhezvétele után a tanács két tagját Dr. Filó Tiharmé főjegyzőt és Tóth Kálmán adóügyi tanácsnokot tanulmányútra küldte ki Hírvásárhelyre és Szegedre, kik is megbízásukban eljárva, erről a tanácsnak jelentést tettek. Elnöklő polgármester elcáfolta továbbá, hogy miután a jelen ügy ez alkalommal úgy sem tárgyalható, mivel a kívánt módosítások értelmében a szabályrendelet-tervezet illető részei szövegeve sincsenek, azt hiszi, a közgyűlés helyesléssel fog találni azon rézete, hogy ez ügy kidolgozásra annak a bizottságnak adassék ki, a mely bizottság a szabályrendelet-tervezetet készítette. A közgyűlés elnöklő polgármester ezen indítványát magáévé vette.

Tudomású vette a közgyűlés a tárgyszorozat 4-ik pontjával felvett valás és közölt. miniszteri rendeletet, mely gimnáziumunk 8 osztályúvá fejlesztésének engedélyezése tárgyában kelt. Lapunk előbbi számaiban már ismertettvén ezen miniszteri rendeletet, úgy annak itt ismertetése feleslegesse válik. A tárgyszorozat 5-ik pontja a polg. leányiskolánál célba vett építkezés ellen Soós Pál által beadott felebbezésre hozott törvényhatósági azon határozat képezte, mely Soós Pál felebbezését elutasítja s mely szintén tudomású vétetett.

Ezután tárgyalás alá került a kataszteri bizottság értelemezéséről beadott számadás megvizsgálására kiküldött vizsgoló bizottság jelentése. Erre lapunk t. évi június 12-én megjelent számában foglalt újdonságunk adott alkalmat, melyben kifogásoltuk az említett számadásokban lévő szivarokat, cognacot, szilvóriumot és más egyebet s ajánlottuk a tanácsnak, hogy az ily című kiadásokat a számadásból törölje s ellenükben kellő szigorral járjon el. A küldöttség jelentése úgy szól, hogy a kataszteri biz. értelemezési számadása nemcsak hogy pazarlást nem tüntet ki, de igen tsakarókos eljárásra vall. (A „Szentesi Lap” szerint „példálatlan takarékoság”!!! Köszönjük a számadást megillető kifejezést, de úgy vagyunk meggyőződve, hogy nagy baj az, ha valami számadás nem „példaszerű” hanem csak „példátlan.”) A bizottság elnöke Kiss Zsigmond eme, a „Szentesi Lap” által „példálatlan takarékoság” gal jelzett számadására, a bizottsági jelentést még szükségesnek találva, a közgyűlésben azt hosszabb beszédben oszontalta, hogy mily nagyserű gazdálkodás az, a mi abból kitetszik, s nemhogy bármiféle megrovás érheti az azt kezelőt, de sőt a legnagyobb elismeréssel kell adoznunk s jegyzőkönyvileg ezt kifejeznünk. Minék folytán a közgyűlés a „példálatlan takarékosági érdemet, jegyzőkönyvileg méltatni elhatározta. (A többi előterjesztettre, valamint a „Szentesi Lap” legutóbbi száma hozzá illő szellemmel írt megjegyzésére lapunk más helyén szólunk, illetve válaszolunk.)

Tudomású vette a közgyűlés a tanács azon előterjesztését is, hogy az év elején megszavazott 20 ezer frtos ideiglenes kölcsönből a még fel nem vett 7000 frtot is már felvette s a kiadások fedezésére fordította.

Előterjesztette továbbá a polgármester, hogy a rezálé karta anitását végleg megálapított összeg után járó 19935 frt kamat járandóságot a pénzügyminiszter a város részére a szentesi m. kir. adóhivatalnál kiutalt ványozta de csak úgy hogy ezert az 1890. évi dec. 31-ikéig járó 4% levonattassék, mert ezen összeg csak akkor lenne egyébként esedékes s törvény szerint azt az állam hamarabb csak a 4% kamat megtérítése mellett adhatja ki. A közgyűlés elhatározta az említett kamat járandóság felvételét, ezzel a tanácsot bízta meg valamint azt is, hogy ez összeg takarékpénztárba helyeztessek s az onnan felvett ideiglenes kölcsön lefartagására fordítassék ekkor, mikor az erről szóló vártok lejárnak.

A tárgyszorozat 9-ik pontja következett ezután tárgyalásra. Ez a pont tartalmazza a polgármester előterjesztését a községi adófoknyek lezárásáról mert azok 1881-ik évtől kezdődőleg legnagyobb részben nincsenek elintézve, néhány evőri pedig hibásan eszközöltettek. A polgármesteri előterjesztés ezen muladekosság megtegezésére hoz ugyan fel egy nemely nemiké elfogadható okot, azonban beismeri azt is, hogy bizony munkálat nem teljesítése körül a ma'asztás is közbejártott s miután az a rendes hivatali személyzettel el nem végezhető, mert akkor a folyó ügyek szenvedének hátrányt, de évek hosszú során befejezhető sem lenne ily képen, ajánlja hogy a közgyűlés ennek teljesítését vállamba adja ki. Többeknek hozzászólása után a közgyűlés a polgármester előterjesztését elfogadta s annak végrehvitelével a tanácsot bízta meg.

A következő vándij szabályzat a már ismertetett minőségben a közgyűlés által elfogadlatot s jóváhagyást vegett a megyére felterjesztési határozattal. A milyen, olyan következő vándijszabályzatunk tehát lesz, de mikor?

A közgyűlés első napján még elintéztést nyert, a hosszú vutára alkalmat adó 11-ik tárgy, mely a gazdasági szakosztály jelentését tartalmazza, a tanyai iskolakülv javaslata hozott építkezések foganatosítása és a tanyai tanitók részére fuvar általány felemeléséről. Ezen tárggyal kapcsolatosan elfogadlatot Kálmán Mihály képviselő azon indítványa, hogy a nőtlen tanyai tanitók egy év alatt megszűnő kötelezessenek. Ezzel a közgyűlés $\frac{1}{2}$ órákor véget ért.

Közigazgatási bizottsági ülés.

— 1890. aug. 30. —

Elnök: Zsilinszky Mihály főispán.

Elnök d. e. 9 órákor az ülést megnyitván, üdvözlő a közigazgatási bizottság egybegyűlt tagjait s bejelenti, hogy Balogh János árvászeki elnök betegsége folytán nem jelenhet meg a bizottsági ülésen s ezért vonódi Géza h. elnök árvászeki elnök fogja helyettesíteni Bejelenti továbbá, hogy a bizottság egyik tagja Finczy Gyula kir. tanácsos pénzügyigazgató Budapestre lett kinevezetése folytán megszűnővén a bizottság tagja lenni, s ezzel kapcsolatban indítványozza, hogy a távozónak, a ki humanus és igazságszerető egyéniségénél fogva az általános tiszteletet vívta ki magának, távozása felett sajnálatát fejezze ki a bizottság, egyben pedig üdvözlője őt előléptetése alkalmából. — Az indítvány egyhangúlag elfogadlatott.

Az alispáni előadványok közül említésre méltóbbak: a Kovács Pál volt h. számvevő ügye, melyben a bűnügyi iratoknak beszerzése céljából a szentesi kir. járásbíróshoz megkeres is intéztetik.

A szentesi izraelita hitközség ügyei bajai is előkerültek, melyekben imáron a miniszter is határozott, kimondván, hogy a közigazgatási bizottsági illetékes hatóság oly határozat hozatalára, melyben az izraelita hitközség előjárósága valamely hitközségi okmány kiszolgáltatására utasittatik.

Legfontosabb tárgy volt az alispáni előadványok között az 1890. évi I. t. cikk alapján egybeállított, az 1891 és 92-ik évekre vonatkozó üti-költségelőirányzat, melyet a közigazgatási bizottság a további eljárás alapjául egész terjedelmében változatlanul elfogadott. — Miután ezen költségvetéshez részletesen hozzá szólni a közszemlére leendő ki-tétel ideje alatt bő alkalom kínálkozik: itt csak a főbb tételeit emeljük ki. — A költségvetés szerint lesz évi bevétele az utalpnak 92 ezer s néhány száz frt, kiadása 91 ezer néhány száz frt. Legnagyobb évi kiadásítétel — egy 30,000 frtos tétel, mely a földi árteri hidnak vasszerkezetre leendő átalkítására vétetett fel a mely a hid a költségvetés szerint 60,000 frtia fog kerülni.

Másik nagy tétele a költségvetésnek a szentesi hód-mező-vásárhelyi vasút kiépítési költségére előirányzott 300,000 frt törlesztésére felvett 16500 frt évi hányad.

Az árvászeki elnök előadványai közül megemlítsere méltó a dorozsmaik felebbezése, a közigazgatási bizottság azon határozata ellen, a melylyel az árvátar bevonása mondatot ki ellenők s mellyel beteresztik egyszersmind, az esztendők óta eddig hiába sürgetett árvatári szabályrendelet tervezetét is.

A pénzügyigazgatók több adóleírás iránti ügyben való referenciá közlül érdekes a pénzügyi közigazgatási bíróság egy ítélete, melyben kimondja, hogy az *ő elvi jelentőségű határozatai* nem bírnak olyan közbitelező erővel, hogy rájuk, mint indokokra hivatkozhatnának az alsóbb hatóságok határozataik meghozatalával.

A tisztügyész interpellálja a pénzügyigazgatói helyettes, hogy van-e tudomása arról, hogy a Szentes városi adókírovási könyvekben igen sok igazítási van, a mely igazításoknál az, hogy ki tette, vagy miért tette, megjegyezve nincsen.

A pénzügyigazgatói helyettes felvilágosításul kijelenti, hogy van tudomása a szabálytalanságról s már intézkedett is az azt elkövető egyén kipuhatalosára iránt s hogy a jövő közigazg. bizottsági ülésen a vizsgálat eredményéről jelentést teend.

A tanfelügyelő többrendbeli iskolai számadást terjeszt elő jóváhagyás iránt, valamint egy dorozsmai és egy csongrádi tanitónak választását jóváhagyja a közigazgatási bizottság s ez utóbbinál ki mondja azt is, hogy a próba-idő nem három év, hanem csak egy év legyen. A szentesi polgári leányiskolánál meg-ejett tanitónál választás szintén azzal hagyatik jóvá, hogy a próba-idő nem három, hanem egy év lesz.

Az államépítészeti hivatal havi jelentésének előterjesztése után Réti Ferenc kéri, hogy a csongrád—szentesi országnak a felhagyott gáton elvonuló részét igazítsa ki a vármegye, mert

azon a közlekedés életveszélyes. — Többek hozzájárulása után határozatlanlag kimondotta a közigazgatási bizottság, hogy az út résznek azonnali kiigazítása eszközöl s ez irányban az államépítészeti hivatal főnöke utasítást adott.

A tisztai főorvosnak a közegészségügy állapotáról tett s azt meglehetősen feltűnőtelően jelentése tudomásul vétetett. — S ezzel az ülés 12 órakor véget ért.

Szerzhúzó törekvések.

A „Körös-tisza-marosi“ armentesítő társulat körösmenti érdekeltége a f. hó 25-én érkezőre gyűlt, hogy ott egy-bek közt, tekintettel a befejezett ártérfejlesztés alapján eszközölt új kirovárra, melyet az érdekeltég magára nagyon terhesnek tart, megvitassa, vajjon nem volna-e jobb: a nagy társulat költségekét kiválva, önálló és különálló vízvédelmi társulattá alakulni.

Nem először történik a körös-tisza-marosi nagy armentesítő társulat megalakulása óta, hogy új szerzhúzó törekvések jelenésével találkozunk, nem először: hogy a szétszakadás és több apró társulatra való felosztás eszméje kísért s jó szerencse az egész Körös-Tisza Maros zugára, hogy e törekvések eddig hajótörést szenvedtek és soha nem érvényesültek az elégtelenség, sőt olykor csak sértett hiúság sugallta káros manipulációk, melyeknek titkos vagy kimondott célja: az egységes nagy társulat szétlorgacsolása volt.

Ami speciáliter a körösi érdekeltég most nyilvánult mozgalmát illeti, ha az első tiszatra bir is némi joggal, amennyiben nevezik szerint, a befejezett ártérfejlesztés alapján eszközölt új adekrovás nem méltányos és viszont megajánlásos színtben tünteti fel a körösmentieket, kiknek addig, amíg a kirovás a helytelen alapon történt, amilyen ok jelentékenyen kevesebb terhet viseltek, mint őket megillette, hogy addig soha egy pillanatra sem jutott eszükbe: hogy az a volt kirovás meg az ő javuk révén a többi érdekeltégnek hátrányára.

De elítélendő az ilyen szerzhúzó törekvéseket istápoló mozgalom egyebként is.

Mert attól, hogy a nagytársulat egyik-másik vidékének érdekeltége egy, vagy más intézkedést magára nevez s érvelniessnek vagy az adóterhet súlyos volta mellett aránytalannak tartja, még korán sem az következik, hogy mindjárt a haragot adja és — gyermekes duzzogással szelítve a baraburhat otthagya a játeket; hanem igenis az hogy a társulat költségekben, törvényes eszközökkel igyekeztek érvényt szerezni a maga igazának, mely elől a többség bizonyára soha sem fog eltávozni, aminthogy eddig sem panaszkodhat soha senki, hogy ez a többség, az érdekeltég bármely részének jogos kivánságával szemben el ne ment volna a méltányosság legelső határáig.

A bekési mozgalom külsőben, épp úgy, mint eddig az ilyes mozgalomak szintén egybe gyűlt értekezlet a legbekészebben ért véget, ami egyenesen a társulati főigazgató: *Fekete Márton* tapintatos de igazságos voltának is köszönhető.

Mert nem elég, hogy személyesen megjelent az értekezleten, nem elég, hogy ott kétségre vonhatatlanul bebizonyította az elégtelenségnek, hogy a nagy társulat költségekéből történő elszakadásuk és önálló társulattá alakulásuk esetén az eddig vidékükre költött vízvédelmi kiadások arányában kellene a társulati terhekből, illetve adósságokból participálniuk, mely esetben aztán, e külön saját adósságuk törlesztése a mainál is magasabb adókirovást tenne szültségessé — ez nem elég; a főigazgató ezen fölül bírt azzal az igazsággérzettel, hogy a mai kirovási kulcsot méltánytalannak, egy részre súlyosnak, a másikra kedvezőnek találja s amidőn ezt nyíltan kimondotta, egyuttal ígéretet tett, hogy mikor majd a végleges kirovási kulcsnak az egyes vízvezetékhez való arányosításáról lesz szó, ő azon lesz, hogy

az 1881 és 1885 ös vízszin alá eső területek kirovása némileg emellessék és ezzel arányban viszont leszállíttassák az 1830 as vízszin alá eső földek armentesítési terhe, amelyek közé a bekési érdekeltégé is tartozik tulajdon részében.

E főigazgatói kijelentésre simulnak el a fejejtött hullámok, az addig elégtelenségnek megjuhadtak és egy jobb jövő reményében, megnyugodva az ez évi ártéri kirováskorba, felfüggesztették szerzhúzó törekvéseiket, bennmaradva a társulat kötelekébe, ahogy az szervezkedett.

A vizsgálódók átka tehát ezúttal ismét szerencsésen el van kerülve s a társulat egységét ez oldalról, legalább egyelőre nem fenyegeti semmi veszély.

De vajjon így lesz-e mindég? Sikerül-e a főigazgatónak ezután is minden esetben elosztatnia a fel felkavarodó felhőket?

Mi ösztintén s e nagy magyar vidék közös érdekében kívánjuk: hogy sikerüljön. De még kívánatosabbnak tartanók azt, hogy a szétforgácsolódás veszedelme soha többé ne fenyegetne a társulatot, ahogy végre az érdekeltég minden része belátva, miszerint vízvédelmi szempontból egymásra vannak utalva, hogy ami érdeke, előnye az egyiknek: az előnye, érdeke a másiknak is s ahol, amikor veszedelem fenyeget egyet: ez a veszedelem is elodázhatatlanul hátrul át mindenre.

A körös-tisza-marosi társulat így, ahogy van, ahogy a kormány 1881 ben összehozta, képez egy egységes egészet és csak e szervezetben képes sikerrel megküzdenni a három folyó zugának ártérveszedelmével.

S épp ezért mindazok, akik ez egy séges szervezet megbontását kívánják, akik a szét forgácsoláson működnek, ezzel első sorban a saját érdekeltégüknek tesznek rossz szolgálatot.

Gondolják hát meg jól, mit cselekednek s vegyék fontolórra, hogy:

„Egységben az erő, szétforgácsolódásban a pusztulás veszedelme!“

Ujdonságok.

Szentes, 1890. augusztus 31.

Egy lét.

Átizzadtuk hát az idén is szerencsésen a kánikulát, anélkül, hogy nagyobb kolerikus esetek fordultak volna elő. Pedig ugyancsak szállingóztak a bacillusok, azok a levegőt megfertőztető gombácskák, melyek azonban a mikroszkop lencséje alatt csak holondgombáknak bizonyultak. Ez a megfertőzése annak a sok furcsaságnak is, amit a városi közgyűlésen a zöld asztal mellett megcselekedtek. Ezt már aztán maga a határozatok megteremtője, a nagy bey sem bírta ki, kolera nostrásba esett s elpárolgott a közgyűlésből s nyugodott otthon — fogcsikorgatva — a *babérain*.

De volt is miért! A bőkezű adakozásban megerőltette magát párhiveivel együtt. A néprvelés ügyével, a tanügygel és tanügyért fáradozó tanítóknak fizetésemelését vitte keresztül. Négy o. é. forintokat szavazott meg nagy erősen a közgyűlés fűtési-átalány javítás címén fejenként a tanyai tanítóknak, akiket aztán ezért a nagy kegyért, fejezsztés terhe alatt kötelez a nőslésre. Lám, lám! mire nem jó a mi képviselőtestületünk, még házasságközvetítő intézetnek is beválk.

Nahát ennél sem szereztek még nagyobb örömet a lányok anyáknak.

Azonban nem tudom, egy némely város atyát nem-e az ürhatnáságból eredő atyai számítás és bírt az indítvány melletti voksolásra?

A főváros atyái is valami nagy dolgot tőrik most a frjőket. A fővárost minden ízében világvárosasítani akarják. A régi német színház helyett nemzetközi színházat akarnak létesíteni, melyben mindenféle nemzetiségű és nyelvű trüppök és művészek a magyar nemzetiségi politika megsértése nélkül muathatják be nemzeti nyelvük termékeinek virágait.

Az eszme tulajdonképen életmes vállalkozóktól származik, kik már be is adták a subvencióért esedező kérelmeket a városi tanácshoz. Ez ellen azonban hathatósan felemelte vétőjét egy némely budapesti lap, nem látván ebben mást, mint a régi, gyűlött német színházak illetlen módon való újjászervezését, létesítését.

Hiába a túlbuzgóság a nemzeti eszmék iránt; elvakítja a bús homfiakat s az „annyi balszerencse“ pessimistává teszi a legnagyobb optimistát is.

Hanem alhoz még csak pessimistának sem kell lenni, hogy elkeseregje az ember magát, a magyar fegyvergyár tragikus sorsa fölött. Eleg csak rövid életének történetét ismerni, melyet két szóval meg lehet írni: volt — nincs. En yi az egész. A nagy honfűi lelkesedés megteremtette s alultól az német katonai kormányhoz volt rá gondja, hogy csak tiszavirág elv lehetnessék bele, mely nem engedti sokáig virágani. Most aztán csakugyan vege. Alaposan beadta a kulcsot, ugyanannyira, hogy most már csak mint egy kedves de eltűnt eszmény kepről ábrándoznak a bús homfiak s regelnek egymásnak tündérregket egy nagyon de nagyon regen volt hazai nagy gyártólépről, melyet nagy zajjal és reménykedéssel létesített a lelkesedés hogy: Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy magyar fegyvergyár.

— A mumus. Ott ültette föl a fejet a csérfészek fűtött levegőjű tanácsstermében és pedig korántsem az ijesztő rémek szellemőzajban, hanem fényes nappal, mikor azt a történelmi nevezetességű, magtárból teremmel átváltozott helyiséget a város képviselőtestülete foglalta el, hogy bölcsességével Szentes város közönségének javán munkáljon. Fölültette pedig a fejet egy röpke gondolat alakjában, mely ama nagy férfú ajakán lobbant el, aki tudvalevőleg varauknak fő fő mindenegybe, törvénymagyarozója, pénzügyi és gazdaságügyi kapacitása, reputációjának őre, szóval: a közigazgatás ezermestere. Hangzott pedig az a röpke szó olyanformán, hogy Szentes város rázza le magáról az iránta ellenséges indulatú vármegye ügyét és alakuljon át törvényhatósági joggal felruházott várossá. Ez a mumus aztán, ahogy szárnyra kelt, rögtön kiröppent a terem nyílt feledt ablakán és meg nem pillant addig, amíg a „Csongrádmezei Kőröly“ szerkesztőségében rá nem üt a redaktor úr tollhegyére, ahol is nyomban vijjogó vércsév változott át, hogy a nevezett lap napnapi számában csórt a vármegye testébe vágja. Hej, az a vércse! éles körű, hegyes csőrű ragadozó, elnyeli a vármegyét, beleszorítja Szegedvármegyébe s aztán a volt Csongrádmezei romjain felépíti az önálló törvényhatósági joggal bíró Szenteset, amelyben nem parancsol senki, csak a mumus szárnyabocsátója, no meg a kiröppített vérese szárnya

alatt lappangó *Balogh* János, a „*Csongrád-megyei Hírlapszerkesztő*” igazgatója. S aztán lézen itt nagy eldorádó, sülű galamboknak éhesen éltetőt szájukba röpöntené, egy tejjel mézzel folyó *Kunán*, még pedig nem is olyan messze időben, ahogy azt a „*Csongrád-megyei Közöny*” vérmes reményekkel megjósolja. De ugyan kit akartak a jó mumus fábrikusok megijeszteni? A vármegye többi községeit, hogy jól vigyázzanak magukra, mert ha nem táncolnak az ő futtyukra, hát cserben hagyják őket, mint Szent Pál az oláhokat és bekebeleztefik Szeged vármegyébe? Vagy talán a vármegyei tisztikart, hogy — ha meg nem hajlik Szentes város minden törvényellenes határozata előtt és elég vakmerő lesz azok ellen ezentul is állást foglalni, hát akkor így — meg amúgy, szétrépjük a babaruhát és magunk jártsunk? — No, No, mumus! Lassan a tessel! Az az idő, amikor maguk akarnak Szentes város kizárólagos despotái lenni, talán még sücs olyan közel, mint hiszik. Sok víz elfolyik addig a Tiszán s mi bizony aligha érjük meg, de nem is kívánjuk.

— **A szentesi hőmezővásárhelyi vasút tervezetét,** kiegészítve a miniszterium által megrendelt pótlásokkal, a napokban küldötte meg főispán úrhoz Granichstedten tervező mérnök, a ki az ekent pótolt munkálzatot fellépvizsgálat iránt nyomban fel is küldötte a kereskedelmi miniszteriumhoz.

— **Kronikás adoma.** A városok és községek sorsát intéző férfiak sok furesábnal furesább dolgokat vittek már végbe, a miket megörökített imitáment egy-egy közszájon forgó adoma. Így esett meg az, hogy a hajdani híres toradai előjáróság felfoizta a malacot, mert több esze lehetett volna, mint amennyi volt, egy másik községben meg a falu bikájá nyakára kötött kötellet húzták fel a templom rossz tetelijére, hogy az ott nagyra nőtt füvet legelje le s persze hogy a bika megfulladt, a harmadikba meg a falu tornyát eszűllő tevő gölyát lövették le 5 kegyelmék, de biz az fennakadt a torony hegyén s ekkor elhatározták hogy a falu cigánya piszkálja onnan le, az meg leessett s a nyakát törte. — Ilyen és több más effele, kronikába érdemes, magas értelem sugárzó határozataihoz a régiéknél méltán sorakozik a mi városi képviselőtestületünknek az a határozata, melyet a fő-fő mindegyébnek indítványára hozott. az elajándékozott fogyasztási adókezelés jövedelime ügyében, mikor a f. hó 29-én tartott közgyűlés kimondta, hogy a vármegyének azt a határozatát is megfellebezi, melyvel az jóváhagyta a városi képviselőtestületnek az elajándékozást kimondott ugyancsak a fő-fő mindegyéb által indítványozók határozatát. — No hát ha ez több értelem árul el, mint a malacot felfoizó, vagy a bikát megfellegettő, akkor pedig a gölyát piszkáltató böles előjáróság, akkor azt is el kell hinnünk, hogy a rátkiát okosak voltak, mikor levették az erdőt, mert másképp nem tudták rajta keresztül vinni a lajtorját.

— **Gimnáziumi bizottság és iskolaszék.** Legközelebb tartott városi közgyűlésen a gimnáziumi bizottságot és az iskolaszéket is újonnan alakították. A gimnáziumi bizottságba csak az elhunyt Tóth János helyébe került új ember, holott a bizottságra ráfért volna egy kis fölfrissítés. Egyszer azt ért, hogy inkább megfeleljen azon követelménynek, melyet a törvény az ilyen bizottsághoz legjobban hasonlító iskolaszékre nézve felállít, t. i. hogy tagjai között minden felekezetnek meg legyen a maga képviselője, másrészt és sokkal inkább azért, mert a bizottság több tanügyi főfőnt foglalhatna magában. Maga a tanári kar, mely a gimnáziumi bizottság lejáró mandátuma alatt kétt taggal gyarapodott és legalább még kétt taggal fog növekedni, több képviselővel szerepelhetne a bizottságban, mint egymagával az igazgatóval, a ki külföldben is jegyzője a bizottságnak. Még több joggal emelhetjük e kifogást az iskolaszék ellen, a

melyen történt ugyan némi változás, de éppen a szakszerűség kárára, amennyiben többek között az iskolaszéknek kétségkívül legbüzsőbb és legérdemesebb tagja, Zolnay Károly szorult — nem tudjuk, kinek a jóvóltából? — a rendes tagságról le a póttagságra. A tanítók és a tanügy emberei iránti kicsinylős mutatkozik abban is, hogy a választott iskolaszéki tagok közt nincs egyetlen egy tanító sem, valamint hogy az iskolaszék nem gondoskodott arról sem, hogy a polgári leányiskolának igazgatója, a kit már tanácskozó joggal felruházott, állandó és örökös helyet nyerjen az iskolaszék kebelében.

— **Furesa határozat.** Szentes város képviselőtestülete legközelebbi közgyűlésen hozott egyik határozatával kötelezte a községi tanítókat, hogy egy év lefolyása alatt okvetlen megönösüljenek, különben elvesztik állomásukat. No, arra csakugyan kíváncsiak vagyunk, hogy a néplaitók állandósítására vonatkozó állami törvény keretében miképpen szerezne a képviselőtestület érvényt a fenti határozatának, ha valamelyik tanító esetleg képtelen volna e határozatnak megfelelni.

— **Hírek a gimnáziumból.** Mindenek előtt az újdonság címén változtatunk, mert városunknak e legdicsebb alkotását többé nem a gimnázium, hanem a főgimnázium neve illeti, sőt illendő volna, hogy e nevet szemmel láthatólag is magán viselje az épület széles és magas homlokzatának nem kis díszére valóván, ha ott ékeskednek „*Szentes városi községi főgimnázium.*” Anynyival is inkább hirdethetné ezt nyitlan és büszkén Szentes városra, mert tudunkkal széles e hazában minden felekezeti jellegtől ment, csupán a város erejéből fenntartott főgimnázium a mi intézetünkön kívül több nincsen. — Az intézetben és körülötte csakhamar meg fog elevenülni az élet. Az épületnek tisztaságtól ragyogó folyosói és világosságtól csillogó termei már várják a tanári kart és a tanuló ifjúságot. A szünetben elkészült a VII. osztály befogadására szánt terem, a mely bár az az épület hátul eső és mélyen fekvő részében van elhelyezve, mégis csak oly világos és barátságos, mint a földszinti és emeleti helyiségek. — A tanuló ifjúságnak az idén megtoldta a miniszter néhány nappal a vakációját, a menyiben a beiratkozást aug. hó három utolsó napjáról szeptember három első napjára tette át. A tanári kar azonban már teljes számban bevonult; messze földön járt tagjai is haza kerültek, csak még a VII. osztály kedvéért újonnan felállított tanszék tres, de az sem marad sokáig úgy, mert a gimnáziumi bizottság már hónap mezejit a pályázók közt a választást. A f. hó 29-én lejárt határidőig nyolc pályázó jelentkezett, névszerint: Jerány Gusztáv, Kecskés Mihály, Nosz Gusztáv, Szalai Alajos Sükkös Gyula, Jancsó Géza, Kara B. Győző, és dr. Berecz Sándor.

— **Igaz, vagy nem igaz?** Ez a kérdés képezte a legközelebbi városi közgyűlés második napján egy ideig a vita tárgyat, a város által haszonbérrel fogyasztási adó kezeltés jövedelmének elszámolása tárgyában hozott határozatot jóváhagyó vármegyei határozat vitatása alkalmával. Egyes felszólalók ugyanis erősen állították, hogy lapuk felelős szerkesztője is részavazott arra a határozatra, a melyet megapellát. Mire kijelentette, hogy a kérdés szavazásáról fel sem volt téve. Maga a polgármester is a szavazást állított részén nyilatkozott, s erre vele együtt a közgyűlés jelenlevő tagjai közül még többen is. A helyes visszaemlékezés eme vitájában az év elején történt a dologi lapunk szerkesztője végre azt a kijelentést kényszerült tenni, hogy ha igaz, az a mit a polgármesterrel együtt a közgyűlés nagyobb része emlékezett után állit, akkor az errel feleltet jegyzőkönyv hamis, mert abban szavazásról egy szó említés téve nincs. Nagy oszletátum lett erre. Hol a

jegyzőkönyv! hadd olvassuk meg! kiáltások hangzottak. El is szalajtottak egy szolgát érte a szomszéd épületbe, ki a közgyűlés végére elhozta a kívánt jegyzőkönyvet. Olvassuk, olvassuk! Es Szentes város fő-fő minden egybe *Simá* Ferenc hiába olvasta elejétől végig a szóban forgó határozatot, a szavazást nem olvashatta ki belőle, mert a szavazásról meg csak említés sem volt benne téve. Nem kell tehát bizonykodni, sem hogy egy közokmánnyal szemben melyik állítás az igaz!

— **Káros takarékoság** Hallomás szerint a „*Csongrád-megyei gazdasági egyesület*” hivatalos helyiségéül a túl a kurcái iskolaépület pár terme van kiszemelve. Jóllehet e helyiségeket esetleg a város talán díjtalanul is átengedné az egyeslet céljainak, ezeket még sem tartjuk erre alkalmasoknak s a legrosszabbul alkalmazott takarékoság volna az, ha valóban által a kurcára tétetnék át az egyeslet irodája. Nálunk, ahol e nagyrahivatott egyesületnek különben is évek óta kell már a közönség átkos közönyével küzdenie: megölője volna újból a megindult mozgalomnak ily ferde cselekedet, mert szeriúnk az egyeslet helyiségei kell, hogy a legkönynyebben hozzáférhetőek, tehát nyitl helyen legyenek. Ha Szentes város oly nagyelkű kíván lenni, hogy ingyen helyiséggel segíti elő az egyesület célját: hát erre talán bant a városban is találkozik kellő helyiség, de kitenni a hivatalt a forgalom egészen kívül eső épületbe: valósaágos sirásó munka.

— **A város költésgetése.** A közigazgatási év végének közeledtével, országszerte a nagyobb városokban és községekben egyaránt, számot vetve a mult évi gazdálkodás eredményével, ennek alapján nagyban készitlik a jövő év kiadásainak és bevételeinek előirányzatát. Nálunk is a mult heten lett egybeállitva a városi számvevő által s most készzen járja az újonnan megalakított háztartási szakosztály felübirálatát, mely valószínűleg meg e hét folyamán össze fog ülni, megállapítandó a tétélek helyességét s a kiadási többletbi származó s a lakosságra kirovandó pótdadó % hányadát. A mily örvendetes esemény a gyorsaság illetve lelkiismeretesség a város adminisztrációjában a szorgalmas városi számvevő részéről, épp oly érdeklődéssel nézünk a költésgetés címeinek és rovatainak tárgyalásai elé s várjuk annak eredményét, hogy vajjon igy e végre valahára az utóbbi években folyton emelkedő pótdadó fogyni, vagy az ideit stadiumban marad e, avagy még mindig emelkedőben van?

— **Hivatali pontosság.** A f. hó 28-án tartott város közgyűlésen felolvaslatott a különféle pénztárak megvizsgálásáról szóló küldöttségi jelentés. Örömmel vette a közgyűlés tudomásul a bizottság által konstallt tény, hogy a pénztárak példás rendben kezeltetnek, naplók, főkönyvek pontosan vezetettek s a számadásbeli eredmények szerinti állomány készpénzben is a legutolsó krajcárjig megvan. Azonban többeknek — a kik észrevették ugyanis — másolyra vonult ábrázata, a bizottsági jelentés egyik passzusára, melyben elő van adva, hogy a lezárt napló szerint van ennyi és ennyi forint és 1/100-od krajcár a bevétel s készpénzben is megvan ez ennyi és ennyi forint és 1/100-od krajcár. Es a másoly e kifejezésnél jogosult is, mert hogy még 1/100-od krajcár is tudott készpénzben produkálni az illető pénztáros, az csakugyan megmosolygásra való, mivel tudvalevőleg kisebb pénzünk 1/100-od krajcárnál vagysis az 1/5 krajcárnál nincsen.

— **Helyes rendőri intézkedés.** A tűzveszék megakadályozása iránt kiadott miniszteri rendeletek végrehajtását rendőrségünk a legszigoribban végzi. „*Gullay Testvérek*” szállítóknál beraktározott nagyobb mennyiségű petróleum a rőkapitány rendeletére kihordatott, a rendőrök házról házra járva vizsgálnak meg minden udvart, vajjon a rendeletek ellenére nem raktak e be az egyszék udvaraikba nyitl, szabad helyre tűzrevalót, vagy más könnyen gyúló anyagokat, és van e minden udvarban víz a hordóban vagy kádban készen. A hol már gyúlékony anyagok vannak berakva, azoknak 24 óra alatti kihordását rendelte el a főkapitány és utasi-

totta a csendbíztost, hogy a hol a berakott anyagokat 24 óra alatt a tulajdonos ki nem hordatja, ott a kihordatást a tulajdonos kára és költségére — felfogadott egyének által eszközöltesse. Helyesleljük a r. főkapitány és erélyes intézkedését, mert a rendkívüli nagy szárazság és szeles, viharos időjárás mellett nem lehetünk eléggé óvatosok és a legszigorúbb óvintézkedések valóban szükségesek. Részünkről is felhívjuk övösöinket lapunk hírdetési rovatában foglalt főkapitányi hirdetemnyre és e helyen is ajánljuk annak legpontosabban való betartását.

— Nagy tüzesetek a határban. Nálunk is megkövetelte áldozatait az országzserte pusztító vészes elem, a tűz f. hó 29-én éjjel Két nagy tüzeset hírt jelentettek a f. hó 30-án a rendőrségnél és pedig a város különböző határából, mely teljesen elhamvasztotta két polgárunk tanujánát és takarmányát. Az egyiket Csontos János derekegyházi oldali s másikat pedig Bartha Sándor kajáni tanjáról. A tűz a megérkezett segély dacára is még tegnap este mindig pusztított. A tűz keletkezésének okát még a vizsgálat az ideig nem derítette ki.

— Pénztárvizsgálatok. Tegnap teljesítette első alkalommal a képviselőtestület által red bírózt funkcióját az újonnan meg választott pénzügyi szakosztály: a pénztárakat megvizsgálását, mégpedig kelő szakavatottsággal és tüzetességgel. A beható vizsgálat mindenütt legnagyobb rendet pontosságot talált. Ezért ki is fejezték a pénztári hivatalnokok ügybizgalma feletti megelégedésüket.

— Bontják a templomtétőt. A helybeli református nagy templom javításán az egész vonalon szerényen folyik a munka. A kőművesek lent a gyamoszlópek felépítésén fáradoznak, amelyek közül három már szép magasságban haladt fölfelé, míg fent a magassban acsleányok izznak a korbátt zsindeletyét lebotrán. Így aztán remélhető, hogy a kétféle munka jóformán ezvidéjüleg lesz befejezve s mire az új zsindeletyét felkerül a hatalmas boltívekre, a kőműves munka is annyira előrehalad, hogy legfőkébb csak a betakarítás marad hátra.

A villám áldozata. Villámütés áldozata lett Csanyon, Újszászi Károlyné és 10 éves leánya. A f. hó 26-án d. e. 9-10 óra között heves szél rohammal nyugotról sötét felhő tornyosult, — melyből a szél lecsendülése után, erős csattanással villám csapott le. Újszászin 10 éves leányára a házuk mellett lévő szérus kertben, a szél által ledöntött szalmabaglya felekrásával foglalkozott. Újszászin a boglya tetején, leánya a boglya mellett állott. Mellettek 4-5 lépésnyire még négyen dolgoztak. A csattanás pillanatában az ott levők néhány pillanatra eszméletüket veszítették. Midőn meglehöz tértek, — látták az aszonyt a füstölög boglya tetején eszméletlenül összerogyva. Ezt rögtön lehúzták, — miközben a boglya lángra borult; csak a szerencsétlen asszony halálának megállapítása után jutott észbe egyik rokonnak a kis leány! Rögtön az őg boglyához rohantak, honnan azonban már csak a szerencsétlen kis leányt, az esetől megszenneszett hulláját vonzollhatták ki. A nő nyakcsigáján kis tenyérszerű égési sebb, és krajcár nagyságú bemélyedett seb volt látható, mit kétségkívül a villámütés okozott. A nő minden napon vándorló állapotban volt, s villámcsütött leánykaja a legidősebb, ezentúl meg 5 apróból gyermeke maradt, ferje a szerencsétlenség pillanatában is távol volt kukib munkán. A két holttest látásakor a férj elájult s csak nehezen tudták eszméltre hozni. 27-én temették a szerencsétleneket nagy részvét mellett. Különös, hogy a vihar egy negyedóra alatt elmúlt, és csak egy dördülés volt, mely 3 emberéletet oltott ki.

Figyelmeztetés!!! Folyvást új meg új utaztatási merülnek föl a valódi, Brandt Richard gyógyszerész féle svájci labdacsoknak, ép azért zsem ajánljuk eléggé az elővigyázatot e labdacsok vételékor arra nézve, hogy a dobozokon meg van e a védőjegy: fehércereszt vörös mezőben s Brandt Richard nevévalírása? Minden más csomagolású doboz hamis, s föltétlenül visszautasítandó.

ÉRTESETÉS.

A szentesi ev. reform. egyház által fenntartott elemi iskoláknak a jövő 1891-ik iskolai évre a beiratások folyó évi szept. hó 1-3 napján tartatnak. Egyháztanácsunk határozatából kifolyó-

lag felhívom azért az illető szüléket, gyámokat, hogy a 6-12 éves mindennapi iskolába járásra kötelezett miútké nem övéndekeiket nevezett napokon az illető tanító uraknál, — a 12-15 éves ismétlő iskolásokat pedig lelkesítő hivatalunknál mulhatatlanul beirassák, — annak megtörténtével iskolába azonnal feladják és szorgalmasan járássák; nehogy a köteleességüket nem teljesítők ellenében a törvény szigorja alkalmaztassék.

Az iskolai év ünnepélyesen szept. hó 4 én reggel 8 órakor fog megynytatni is teni tisztelet alkalmával a templomban. Szentes, 1890. aug. 25.

GERŐCZ LAJOS,
reform. lelkes,
mint a tanügyi bizotts. elnöke.

Ipariskolai értesítés.

Vonatkozással a nmsám. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter úrnak 1884. évi július hó 29-án 27,496 sz. a. kelt rendeletére, mely a kereskedő és iparos tanonok iskoláztatására vonatkozik, felhívom a t. iparos és kereskedő urakat, hogy tanoncaikat az ipariskolába irassák be. A beíratás történik szept. hó elejétől 15-ig az ipariskola igazgató I. t. (görgös) 132. sz. lakasán d. u. 5 óratól 7-ig. A beíratkoztott tanonok szept. hó 14-én d. u. 3 órakor a Kurcán tul lévő iskolahelyiség rajtermében tartoznak összejönni az egyes osztályokba való beosztás végett, hoi minden tanonc felvételi jegyet kap, melyet mestereivel, illetve főnökeivel is tartozik aláírni és egy adáni osztálytanítójának. A rendes tanítás szept. hó 16-én veszi kezdetét. A kik tanoncaikat a fent kitelt időben be nem íratják, azokra a törvény szigorja fog alkalmazásba vetetni. 3-2

Szentesen, 1890. aug. hó 23.
Az iparisk. igazgatóság.

Irodalom.

Kincset szellemi kincset szerez az a ki a „Képes Családi Lapok“ című szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra előfizet. E lap gazdag tartalmával, értelem s izlés nemerítő olvasmányával valódiság szellemi kincstárát képezi a magyar családoknak s „Nő a házban“ című mellékletével nélkülözhetlen barátja a családanyának, Közleményei minden számban a legjobb magyar íróktól erednek s a család bármely tagjának bátran a kezébe adhatók.

A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára egész évre 6 féltévere 3 fnt negyedévre 1 fnt 50 kr. s a kiadóhivatalt (Budapesten nagykoronut 20 sz.) melyhez az előfizetések legcélszerűbben póstaútványon intézendők, kívánatra bárkinél ingyen és bérmentve zoolgalmatutványszámokkal. A legújabb száma a következő változatossá tartalommal jelent meg: Más világ. (Regény Folytatás) Nagyvárady Mirától. — Hamerling József költeménygyűjteményéből. (Ha sejtened... Száj és szem) Luby Sándortól. — Alkonyfény. (Ebeszésés. Folytatás) Kosovitz Rezsőtől. — A szemüveg. (Folytatott a „Természettudományi Társulat estélyén.) Csapdi Istvántól (Folytatás és vég.) Fianhoz. (Költemény.) Erdősi Dánieltől. Iyrl a baboru alatt. (François Copée regénye. Fordította: Molnár Gyula. Folytatás) — A madarak családi életéből. Grosz Lejostól. — Mudenféle. Fovarosi levél vidékekről. — Iytlól. — Képeinkhez. Irodalom és művészet. Értasító. Hymen. Gyászrovat.

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás!

A II-ik nemzetközi ornithologiai congressus jövő évben Budapesten lesz megtartva, s a congressusnak magyarországi bizottsága elhatározta, hogy ez alkalommal *elő madárkiállítás* is rendez; önhjárása lévén a külföldi természet tudósoknak Magyarország orniszát élő példányokban is bemutatni.

E célt azonban csak úgy érhetjük el sikeresen, ha hazánk összes madárkedvelői is hozzájárulnak, kiállításunkat teljessé, nagyszabásúvá tenni segítenek.

Kérjük tehát mindazokat, kik bármiféle ritkább madárjait birtokában vannak, s azokat hajlandók a kiállítás tartamára átengedni, szíveskedjenek erről legelőbb az év végéig nyilatkozni, pontosan megjelölve milyen fajú s hány példány madarat bocsátathatnak a kiállítási bizottság ideiglees rendelkezésére.

Azon reményben, hogy felhívásunk a tudomány minden őszinte barátjánál visszhangra talál, s kinek módjában van, kéremelnket nem hagyja figyelmen kívül: bizalommal várjuk a bejelentéseket a kitűzött határidőre, mert eleve tájékozást kell nyernünk a kiállítandó madarak fajáról és számról. Minden bejelentést kérünk Budapestre, az *állatkert igazgatóságához* intézni. Budapesteni, 1890. augusztus 15 én.

Serák Károly, s. k.
az állatkert igazgatója,
mint az elő madárkiállítási bizottság elnöke

A bécsi nemzetközi gabnavásár

második napján az üzlet még gyengébb volt; a hanyatlás különösen búzában vált észrevehetővé. Ebben a cikkben a bevők tartózkodása különösen a New-Yorkból jelentett árhanatlásnak tulajdonítható s a mi csekély forgalom volt, azt is a belföldi, különösen a csehországi fogyasztás eszközölte. Az irány nagyon lanyha volt.

Árpában sem érte el az üzlet a tsgnapelőtti, különben is szerény terjedelmét, miután az exportőrök tartózkodók; hogy az árak mégis jól tartották magukat, az főleg annak a körülménynek volt köszönhető, hogy a kínálat csekélyebb volt a tegnapinál s különösen finomabb fajtákban alig került valami a vásárra.

Rozsban jelentéktelen volt az üzlet, de az árak tartották magukat.

A határidő forgalom is jelentéktelen volt és az egyes kötések a lanyha new-yorki jelentések hatása alatt jöttek létre.

Mai gabona-piacunkon ismét nagy élénkség mutatkozott. A behozott gabonametékek körülbelül 10,000 mtrmázsát tettek ki, melyből tulnyomó rész búzára és babra esett.

A kínálat meglehetősen nagy volt búzából, a kereslet azonban csak zábrpa, és tengerire szorított mely utóbbi két gabonanemből alig volt valamire való behozatal s még a helyi szükségletet sem fedezte.

Színház.

K e d d e n „Nap és Hold“ vig operette került színe szép számú közönség előtt. Az előadás, mint a Halmay társulata által előadott operettek nagy része, egészen jól sikerült, sőt annyira jól, hogy Sziklay (Pikratesz de Kalabázás) kiváló jó játéka által — habár a kigyó jelenésében már a jó izlés rovására is ment — feledhetlenné tétellett. E szerepében Sziklay nemcsak a *közönséget* ragadta el, hanem magát partnerét *Halmayné* (Manola) is annyira megüvevetelte, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel sem bírta a nevetési ingert leküzdeni s hangos kacajban törve ki, a kreolnó kigyóbólvölő enékét nem volt képes elénekelni. Egyébiránt ügyesen játszott és jól énekelt, habár nem is a megszokott magasabb regiszterekben, előnyt akvaru nyújtani a *Maryó* Zelma (Beatrix) gyenge hangjának, mi a második felvonásban énekelt duett alkalmával nagyon is észrevehető volt. Nagyon jó volt *Nógrády* (Miguel) a szerelmesérett remegő, majd a jegyese ártatlanságára féltékeny szerető szerepében. Hangja kellemesen csengett az arénában. Nemkevésbé *Vesellényi* (Don Dego mez) az örökké pihenni vágyó almos öreg portugál szerepében.

S z e r d á n a burg színház műsoráról adtak „A *Könyvtárnok*“-ot, Moser bohózatos vigjátékát, melyen nagyon is érezhető a német nehezkes tudálékosság. Mint általában

A Moser fele vígjátékok, ez is nélkülözi a könnyedséget, habár ami a szellemiséget illeti, az fel villan benne s a helyesetek jó felállításával eléggé mulattatóvá válik. Ami a darab menetét s a szereplők játékát illeti, arról eléggé kimerítően referálunk tárcouratunkban, annyit azonban itt is mondhatunk, hogy *Morvayt*, ki (Macdonald) szerepében kitűnően megállta helyét a *Sziklayt* (Róbert) kivéve, ki szintén nagyszerűen habár lényegesen fogva fel szerepét, — jól lehet az egyéni vélemény és felfogástól függ — mutatta be az együgyű jámbor ábrázoló könyvtárnokot, valamint kitűnő maszkirozásával is egészen lekötötte a közönség figyelmét, a többi szereplő nagyon is sok kívánnivalót hagyott hátra, minek nem csekély oka a rossz szereposztás is. Véleményünk szerint a *Halmay* által eljátszott szerep (Gibson) inkább való Sziklaynak, a Sziklay szerepe pedig . . . erre ugyan nem találunk egészen alkalmas színészt, de ha a *Szilágyi* kitűnő naturburechát nélkülözni vagyunk kénytelenek, minden esetre egy arra legalkalmasabb színésznek

Csütörtökön *Sziklay* Kornél, a közönség kedvencének, a szép tehetséges fiatal komikusként jutalomjátékául „A koldus diák” ismert jó zenéjű operettet adott. Az idei színi évad alatt ez a harmadik jutalomjáték, melyeknek egyike sem valami nagy érdeklődés mellett folyt le. Aránylag még ez volt a leglátogatottabb, amár ez sem felelt meg a várakozásnak, ennek azonban csak maga a jutalmazott az oka, mert annyiféleképp változtatta a jutalomjátékát és addig változtat, míg csakugyan bevélelással *Ollendorffal* lelohasztotta a közönségnek azt a feszült érdeklődését, melylyel jutalomjátékában bemutatandó szerepét várta.

Mindamellett tekintettel a fiatal komikus érdemeire szép számú közönség volt jelen és szép órációban részestette a belépő *Ollendorffot*. Átnyujtva neki egy gyönyörű szép koszorút és egy csinos csokrot. *Szilágyi* szerepében is mint mindenkiben igen jól megállta helyét s bár nem brillirozhatott, kapálival mégis sikerült, habár csak rövid időre a közönség figyelmét teljesen lekötötte. Jól játszott *Nógrády* (Koldusdiák) a cím szerepében, kit *Kiss* Pistával együtt zajosan megtapsoltak a gyönyörűen énekelte belepő. Erősen próbára tette a harmadik felvonásban énekelte sextett, melyért szintén megtapsolták *Halmayt* (Laura) ez este nem volt a csapnagú kedvű, kedves hazú nő madonna; úgy játéka mint hangján valami bágyadság, erőteltség volt kiérzhető, mi miatt bizony nagyon sokat vesztett az előadás értékéből. Mint azonban hennünket erre nézve értesítenek, ez a direktorné gyengélkedő állapotának tudható be. Kitűnően volt disponálva *Margó* Zsuzsa (Bronislava), ki ez este jól énekelte és kicsiny de kedves szerepében jól játszott is.

Tagnap Szombaton „Az Údvöske” operette került színpadra, melyről jövő számbunkban.

Lapfeladás és felelősszerkesztő: Dr. Mátéfy Ferenc. Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Értesítés
Egy bankintézet keres mind-nütt egyéneket, törvényileg engedélyezett sorsjegyek részletfizetés melletti eladására. Igen előnyös jutalék feltételek.
Ajánlatok B. J. jegy alatt **GOLDBERGER**
A. V. hirdetés kiadásához, Budapest, Váci utca 9. sz. — intézőndők. 6 6

Hirdetmény.

Az országiszerte városokat, falvakat rombadöntő, elpusztító tűzvészek, a rendkívüli nagy szárazság, hőség, széles és viharos időjárás mindnyájunkat a legnagyobb óvatosságra és elővigyázatra intenek és a szükséges óvintézkedéseknek a legkiterjedtebb módon való megtételére köteleznek. A minden pillanatban beállható szerencsétlenségnek a lehetőségig való megakadályozása tekintetéből az 1869. évi 3365. és 1885. évi 53,888. II. sz. belügyminiszteri rendeletek alapján a következők rendeltetnek:

1. A város belterületén az udvarokba vagy kertekbe szalmát, szénát kukoricaszárat, nádat, gyékényt vagy egyéb bármi más könnyen gyúló tüzelő- vagy házfedő anyagokat vagy takarmányt szabad, nyílt helyre lerakni vagy felhalmozni nem szabad.
2. Mindazok, kik udvaraikba vagy kertjeikbe szabad, nyílt helyen könnyen gyúló anyagokat leraktak vagy felhalmoztak, tartoznak azokat haladéktalanul kihordatni és a kihordást 24 óra alatt bevégezni.
3. Takarmány és élet vagy gyűlékony anyag behordásánál, berakásánál, beszállításánál, tisztogatásánál, továbbá csűrökben, csűrkeretekben, sérűrkön, istállóknak, padlásokon s általában könnyen gyúló anyagok közelében a dohányzás, nyílt-világgal való járás, lövöldözés, bármely tüzelőszerek használata, gyufának zsebben vagy fül mellett való hordása szigorúan tiltatik.
4. A gyufák- és más tüzelőszerekre a legnagyobb gond fordítandó. — Ezek a gyermekek elől elzárandók.
5. Tűzvészélyes gyermeki játékszerek használata általában meg nem engedetik.
6. Minden háztulajdonos vagy ahol ez nem lakik, a bérlo is köteles 1 db legalább 4 méter, — magasabb tetejű háznak tulajdonosa a ház magasságának megfelelő hosszú létrát, 1 db legalább 4 méter, — de az udvarban lévő kút mélységét elérő kötelet, 1 db vedret, 1 db fejszét vagy vasillat, avagy vaslapátot, 1 db közönséges gyertyáslámpást egy db ponyvát és legalább 1 db u. n. „petroleumos hordó” nagyságának megfelelő kádát vagy hordót az udvartér minden időben vízzel megtöltve (u. n. „kapitány-vizet”) tartani.
7. Általában minden, tűzvést okoz-

ható cselekmény vagy mulasztás meggátlandó s a rkapitányságnak haladéktalanul bejelentendő.

E rendelet ellenvétők, — ha cselekményeik az 1879. XL. t. c. 141 és 142 §-aiba ötköznek — 50 frtig terjedő letét pénzbüntetéssel, esetleg 5 napi elzárással büntetettek.

Ezen felül a város belterületén — az évenként többször kihirdetett eme rendelet ellenére — az udvarokba vagy kertekbe berakott vagy felhalmozott és onnét 24 óra alatt ki nem hordott gyűlékony anyagok atalajdonos kára és költségére a rkapitányság által fogynak kihordatni, a felmerülő költségek pedig a tulajdonosok ellen, — esetleg végrehajtás utján is — behajthatnak.

E rendelet legszigorúbb betartása fölött a rendőrök házról-házra járva nygelnek fel.

Szentes, 1890. aug. 30.
ARADI KÁLMAN,
r. főkapitány.

Máriazelli gyomor cseppek.

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Vedgyer. — Ürdhétlen hatása az étvágytalanság, gyomor gyengeség, bűzös lehellet, savanyú gyomor felbőgés, szélrekedés, (Kollik) gyomor hurat, gyomor égés, gyomor homok és duzzogás, hányogás, étvágytalanság, sárgaság, undor és hányinger esetében, megzsúrtatott a főfűgés (ha az a gyomor elcsúszott) szárazság, gyomor görcsöt, kemény széklet, székrekedés, az étel s ital túlterheltség, gyomor kénytelen, álmos a hűtőérkeket, s egykorit lép vése, máj és aranyeres bántalmakat. — Egy üveg ára, huznányit utatással együtt 40 Kr. le. k. w. 70 Kr. Kóspórtól Budáig rakár: Brády Károly gyógyszerész (Kremser (Mocva ország).

Órá! A valódi Máriazelli gyomor cseppek sok tévesképen utánoztattak s hamisítottak, s ezért valódiak gyanúját csak azok fogadtassanak el, melyek üvege, egy vörös, s a fenti vedgyerrel ellátott papírra van csomagolva, s melyek mellett használata általában az is fel van tüntetve, hogy az Kremserben, Guzek H. könyvnyomdájában nyomtatották. A kéménytelés és székrekedés, az étel s ital túlterheltség, gyomor kénytelen, álmos a hűtőérkeket, s egykorit lép vése, máj és aranyeres bántalmakat. — Egy üveg ára, huznányit utatással együtt 40 Kr. le. k. w. 70 Kr. Kóspórtól Budáig rakár: Brády Károly gyógyszerész (Kremser (Mocva ország).

Máriazelli Labdacsook.
Kremseri gyógyszerész rész. Ez a fenti vedgyerrel ellátott papírra van csomagolva, s melyek mellett használata általában az is fel van tüntetve, hogy az Kremserben, Guzek H. könyvnyomdájában nyomtatották. A kéménytelés és székrekedés, az étel s ital túlterheltség, gyomor kénytelen, álmos a hűtőérkeket, s egykorit lép vése, máj és aranyeres bántalmakat. — Egy üveg ára, huznányit utatással együtt 40 Kr. le. k. w. 70 Kr. Kóspórtól Budáig rakár: Brády Károly gyógyszerész (Kremser (Mocva ország).

Minden könyvkereskedésben
megrendelhető a pályadíjat nyert és 20 kiadást ért műve dr. Müller egézségügyi tanácsosnak: **a meglazult ideg- és férfierőrl.**
Portomentesen, borítékba zárva 60 Kr értékű postabélyeg vételre utalva szét- küldi:
Brendt Eduárd, Braunschweigban.

Hirdetmény.

A szentesi ev. reform. egyháznak királyságon lévő kántori első járandósági 17^{1/2} sz. holdat (tevő földje). — úgy Szt. László a 193,194 és 196-ik dűllökben lévő 1—1 első osztályú házi földje, — valamint első réten a 21 dik dűllőben 2 drb. a 23 ik dűllőben 1 drb harmadosztályú földje, — végre Berekhátón 1 drb másodjándósági földje f. évi szept 4 én délelőtt 9 órakor az egyháztanács-teremben 6 évi időtartamra árverésben haszonbérbe fogynak kiadatik; mire árverezni kívánók azon figyelemzettel hívatnak meg, hogy az árverési feltételeket a gondnoki hivatalnál addig is megtekinthetik.

Szentes, 1890. auguszt. hó 30.
Krisztó Gyusz István,
főgondnok.

A BUDAPESTI ÁRÁDOK ÉS FÉRDŐZŐ-ÜZEMEK
Dobó MÁGDOLENNÁ, prior.
Főtisztelendő Benedek rendi atyái
Fogvize, Fogpora és Fogpastája
2 arany érem: Bécsi 1886. London 1884
A legmagasabb kitüntetések
Feltalálta 1873. évi május 15-én BUDAPESTEN
A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizet használata, naponta néhánny cseppek vizbe véve, megakadályozza az az „Angyal”-fog betegségnek meglehetősen felerősít és szűrlőszegő költségre, s mindenben a foghúst erőteljesebben tisztítja. Főú állat.
Szkóliátot teszünk tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi és praktikus készítményre figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógyszer és a foglájás ellen részben ovszert képezik.
A ház meglaplatott 1897 ban.
Vezérügynök: **SEGUIN** 106 & 108, rue Croix-de-Signes BORDEAUX
Kapható minden nagyobb háztelvezésű, gyógyszerüzemben és gyógyszerkereskedésben.